

[Foged.]

været lidt over 3 mill. kr., til trods for at der har været 12 mill. kr. til rådighed. Det er måske her værd at bemærke, at den højtærede landbrugsminister for 2 år siden uddede udlånsbeløbet fra 6 til 12 mill. kr., men i de pågældende finansår er der end ikke blevet anvendt 6 mill. kr.; året forud blev der kun brugt 5 mill. kr. Der har været forskellige formodninger om årsagerne hertil, men da der næppe kan gives noget endeligt svar derpå, er det nytteløst fortsat at diskutere dette problem.

Jeg er dog fortsat af den mening, at der er 2 specielle årsager til den ringe interesse. For det første, at den nuværende rente, 6 pct., er for høj, men det bliver jo også ændret. Men dernæst, og ikke mindst, at finansministeriets administration af lånene ved eventuelle ændringer af låntagernes økonomiske forhold i lånenes løbetid har været og fortsat er for hårdhændet. Ganske vist oplyses det nu — det ærede medlem hr. Carl Petersen var inde derpå — at der kun er 10 pct. afslag, og at disse afslag vedrører folk, der aldrig burde have haft noget som helst lån, blev der sagt. Der findes for mig at se ikke nogen som helst restriktioner i lovforslaget gående ud på, at man ikke kan give lån uanset de pågældendes økonomiske forhold, medmindre de er for fattige. Hvorvidt der efter det ærede medlem hr. Carl Petersens mening så skulle indføres en restriktion for de folk, der havde bedre økonomiske vilkår, det får stå hen, men de har nu engang fået lånene — jeg mener for øvrigt med rette — og skulle derfor også have ret til at søge om eventuelle omprioriteringer. Når det ærede medlem nævnte 10 pct. afslag, er det da også kun noget, der har været gældende i ca. 2-3 måneder, idet der i kalendaråret 1958 efter de oplysninger, vi har fået i udvalget, ikke er tale om 10 pct. afslag, men, hvis vi vil regne det meget nøje ud, om 18 pct., således at ca. hver femte fik afslag, altså også efter at man have talt om lempelser.

Ved lovforslagets første behandling her i tinget blev disse forhold draget frem, og når udvalget så energisk har stillet en del spørgsmål for nøje at kunne følge disse administrationsforhold, har det sin årsag i, at den højtærede landbrugsminister og også finansministeren gang på gang har erklæret

over for folketinget, at der ville blive gennemført en lempeligere administration på disse områder. Det er egentlig med nogen sorg i sinde, at jeg skal sige dette om denne administration til den højtærede landbrugsminister, da forholdet egentlig ikke vedrører landbrugsministeren, men finansministeren. Lad mig med det samme sige, at den administration, som landbrugsministeriet har udøvet med hensyn til disse lån, anser jeg for korrekt og rigtig, og vi har kun grund til at være taknemlige over, at der har været en så mild administration i landbrugsministeriet.

Så vil jeg for øvrigt give udtryk for min forundring over finansministeriets svar til udvalget. Der står, at de overvejende grunde for at meddele afslag på andragender om tilbagerykning af statslånet for nye lån har været — og så kommer der 2 forhold, og jeg vil gerne bede om tilladelse til et citat—:

„at de nye lån skulle anvendes til den pågældende ejendom uvedkommende formål, og at statslånet efter den påtænkte yderligere prioritering af ejendommen ville få pant uden for den i loven fastsatte lånegrænse.“

Sådan svarede finansministeriet, og så burde udvalget vel have anerkendt, at afslagene var berettigede. For dog at være helt sikker fandt udvalget det betimeligt at få mere præcise oplysninger om enkelte tilfælde, og da der for året 1959 kun var meddelt afslag på 12 ansøgninger, bad vi om nærmere begrundelse for disse 12 afslag. Svarene blev såre kortfattede og uden oplysninger om de økonomiske forhold. Det ville vel ellers have været naturligt og rimeligt, når svaret gik ud på, at omprioriteringen ville bevirke, at ansøgeren fik lån ud over panteværdien, om man havde fået noget at vide om panteværdien. Men som sagt: der var ingen økonomiske oplysninger, og de oplysninger, der i øvrigt fandtes, havde i næsten alle tilfælde relation til forhold vedrørende ejendommen — jeg understreger netop vedrørende ejendommen. Jeg vil gerne tage nogle eksempler frem.

En låntager — vi kan kalde ham nr. 2, for det nummer har han fået i beskrivelsen — vil gerne have en omprioritering, fordi han har pådraget sig en større gæld på sin ejendom ved køb af foderstoffer. Når